

Γιώργος Αθανασιάδης → Δικηγόρος, Θεατρικός Συγγραφέας → e-mail: athanasiadis.g@hotmail.com

ΠΕΡΙ ΝΟΜΩΝ & ΕΛΛΗΝΩΝ ΖΩΗΣ

«ΕΙ Ο ΘΕΟΣ ΜΕΘ' ΗΜΩΝ, ΟΥΔΕΙΣ ΚΑΘ' ΗΜΩΝ»

I. Καποδίστριας

Ο Κόμης Ιωάννης Καποδίστριας (Giovanni Capodistria) ο οποίος γεννήθηκε στην Κέρκυρα στις 10 Φεβρουαρίου 1776 και απεβίωσε (δολοφονήθηκε) στο Ναύπλιο στις 9 Οκτωβρίου/π.μ. 27 Σεπτεμβρίου 1831) ήταν Έλληνας διπλωμάτης και πολιτικός. Σκιαγραφώντας την προσωπικότητα του απλά αναφέρουμε πέραν των κατωτέρω ότι ήταν Κερκυραϊκής καταγωγής από τον πατέρα του και Κυπριακής από την μητέρα του:

- 1) Ήταν σε νεαρή ήδη ηλικία κάτοχος τριών διδακτορικών διπλωμάτων στην Ιταλία!
- 2) Ήταν ο συντάκτης του Συντάγματος της τότε Επτανησιακής Πολιτείας της οποίας και έγινε κυβερνήτης της σε ηλικία 26 χρονών.
- 3) Συνέταξε το επιτυχημένο Ελβετικό Σύνταγμα (που ισχύει μέχρι σήμερα)
- 4) Έσωσε από διαμελισμό και από πτώχευση την πτωχική Γαλλία το 1815.
- 5) Έγινε Υπουργός Εξωτερικών (1816) της μεγαλύτερης (τότε) Ευρωπαϊκής δύναμης (της Ρωσίας)

• Ιονική Επτανησιακή Πολιτεία: Δημιουργός του Συντάγματός της και Κυβερνήτης (σε ηλικία 26 χρονών). Η πρώτη ανάμειξή του με την πολιτική σκηνή της Ιονίου Πολιτείας πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 1801, όταν και κλήθηκε να αντικαταστήσει τον πατέρα του, Αντώνιο - Μαρία Καποδίστρια, στην αποστολή που είχε αναλάβει μαζί με τον Νικόλαο Σιγούρο για την αποκατάσταση της τάξης στην Κεφαλονιά. Στις 27 Απριλίου 1801 αποβιβάστηκε μαζί με τον Σιγούρο στην Κεφαλονιά και με την ιδιότητα των αυτοκρατορικών επιτρόπων έπαυσαν τις τοπικές αρχές αναλαμβάνοντας οι ίδιοι προσωπικά την διοίκηση του νησιού. Στις αρχές Σεπτεμβρίου, και αφού είχε αποκατασταθεί πλήρως η τάξη, επέστρεψαν στην Κέρκυρα. Έναν χρόνο αργότερα συμμετείχε στην ίδρυση του Εθνικού Ιατρικού Συλλόγου, του οποίου διετέλεσε γραμματέας, ενώ τον Οκτώβριο του ίδιου έτους κλήθηκε να μεταβεί, για άλλη μια φορά, στην Κεφαλονιά προκειμένου να αποκαταστήσει την ομαλότητα.

Τον Απρίλιο του 1803 αναλαμβάνει την θέση του γραμματέα του κράτους στο τμήμα εξωτερικών υποθέσεων έχοντας ως αρμοδιότητα την αλληλογραφία με τους επιτετραμμένους της Δημοκρατίας στο εξωτερικό.[6] Στις 24 Νοεμβρίου εκφώνησε εκ μέρους της Γερουσίας τον επικείμενο του Σπυρίδωνος Γεωργίου Θεοτόκη, προέδρου της Επτανησιακής Γερουσίας. Τον Μάρτιο του 1804 τμήθηκε με τον βαθμό του κρατικού συμβούλου του βαθμού από τον Τσάρο Αλέξανδρο.[7] Τον Μάιο του 1805, ύστερα από πρόταση του Ρώσου πληρεξούσιου, η γερουσία εξέλεξε δεκαμελή επιτροπή, στην οποία συμπεριλαμβάνονταν και ο Ιωάννης Καποδίστριας, προκειμένου να συντάξει έκθεση με τις διατάξεις του συντάγματος που θα έπρεπε να αναθεωρηθούν. Η έκθεση παραδόθηκε τον επόμενο χρόνο και οι μεταρρυθμίσεις εγκρίθηκαν λίγους μήνες αργότερα. Τον Μάιο του 1806 έληξε η θητεία του ως γραμματέα του κράτους και τον

επόμενο μήνα ανέλαβε τη διεύθυνση της δημόσιας σχολής της Δημοκρατίας, που είχε ιδρυθεί με δική του πρωτοβουλία.

Στις εκλογές του 1806 ο Ιωάννης Καποδίστριας εξελέγη όγδοος σε ψήφους στην Κέρκυρα. Ο Καποδίστριας διατηρούσε άριστες σχέσεις με τον Ρώσο πληρεξούσιο Γεώργιο Δ. Μοτσενίγο, του οποίου ήταν προστατευόμενος. Εξελέγη γραμματέας της γερουσίας και στη συνέχεια γραμματέας και εισηγητής της επιτροπής που θα συνέτασσε το σχέδιο του νέου συντάγματος. Από τη θέση αυτή ήρθε σε διαφωνία με τον Ρώσο πληρεξούσιο, καθώς οι αλλαγές που πρότεινε ο πρώτος ήταν κατά πολύ πιο φιλελεύθερες σε σχέση με αυτές της ρωσικής αυλής. Παρ' όλα αυτά και μπροστά στο αδιέξοδο που δημιουργήθηκε ο Καποδίστριας εισηγήθηκε στη γερουσία την ψήφιση του συντάγματος με το επιχείρημα ότι κανένα άλλο σύνταγμα δεν είχε εγκριθεί και ότι μόνο αυτό που είχε προτείνει ο Μοτσενίγος θα τύγχανε έγκρισης από τη ρωσική αυλή.

Στις 2 Ιουνίου 1807 η γερουσία τον διόρισε έκτακτο επίτροπο στην Αγία Μαύρα (Λευκάδα) με ουσιαστικό σκοπό την άμυνα του νησιού από τους Οθωμανούς. Ουσιαστικά βρισκόταν υπό τις διαταγές του Ρώσου στρατηγού, ανήκε δηλαδή στη ρωσική υπηρεσία. Μαζί με τον Καποδίστρια έφτασαν 300 Ρώσοι στρατιώτες, καθώς και ο μητροπολίτης Άρτας Ιγνάτιος. Υπό την προστασία των Ρώσων συνεργάστηκε με τους αρματολούς, οργανώνοντας μάλιστα και την περίφημη μυστική συνέλευση των κλεφτοαρματολών όπου συμμετείχαν όλοι οι οπλαρχηγοί που είχαν καταφύγει στη Λευκάδα (Βαρνακιώτης, Μπουκουβάλας, Μπότσαρης).[9] Στη συνέλευση αυτή, ο Καποδίστριας αναγνώρισε τον Αντώνη Κατσαντώνη ως γενικό αρχηγό των

κλεφτών στη Δυτική Ελλάδα. Όμως η συνθήκη του Τιλσίτ που συνομολογήθηκε μεταξύ Ρώσων και Γάλλων επανέφερε το παλιό καθεστώς, με αποτέλεσμα ο Καποδίστριας να ανακληθεί πίσω στην Κέρκυρα και οι Έλληνες οπλαρχηγοί να απομονωθούν, παρά τις ρητές οδηγίες του προς τη γερουσία με τις οποίες συμβούλευε το σώμα να κρατήσει ανεκτική στάση απέναντι στους κλέφτες, έτσι ώστε οι τελευταίοι αφενός να φθείρουν τα στρατεύματα του Αλή Πασά και αφετέρου να τον κρατούν μακριά από τη Λευκάδα.[10]

Αν και ο Γάλλος στρατηγός Μπερτιέ (Berthier) του προσέφερε αξιώματα, ο Καποδίστριας αρνήθηκε να τα δεχτεί προσμένοντας κάποια καλύτερη πρόταση από τη Ρωσία, με τους αξιωματούχους της οποίας διατηρούσε άριστες σχέσεις.

- Ελληνική νεολαία: Με δικά του λεφτά σπούδαζε 300 Ελληνόπουλα στην Ευρώπη
- Υπ. Εξωτερικών της Ρωσίας: Το 1816 ο Ρώσος Τσάρος του ζήτησε (λόγω ικανότητας και προσωπικότητας) να γίνει Υπ. Εξωτερικών της Ρωσίας! Ο Καποδίστριας δέχτηκε, αλλά επειδή ήθελε να μείνει Έλληνας με διακαή Ελληνική πίστιση, είπε στον Τσάρο «Μεγαλειότατε δέχομαι, με τον όρο να μην γίνω υπάκουος αλλά να είμαι υπάλληλός σας».
- Ελληνική επανάσταση: Το 1821 παραιτήθηκε από την Ρωσική κυβέρνηση και πήγε στην Ελβετία (1821- 1827). Έδωσε τα πάντα για την Πατρίδα. Η επανάσταση δεν θα πετύχαινε χωρίς την συμβολή του Καποδίστρια. Έδωσε πολιτική μάχη με Ευρωπαίους δικτάτορες φιλικά προσκείμενους με την Οθωμανική Αυτοκρατορία (π.χ. Μέττερνιχ). Ξεσήκωσε το φιλελληνικό κίνημα στην Ευρώπη. Έστειλε λεφτά, οπλισμό και τόνους παξιμάδι στην Ελλάδα. Το 1827, στην συνεδρίαση της Τριζίνας, ο Κολοκοτρώνης προτείνει τον Καποδίστρια σαν τον «Ηγέτη του Έθνους».
- Οργάνωσε το Πολεμικό ναυτικό και γενικά την ναυτιλία (οικονομικό θέμα)
- Ήθελε να κάνει τους Έλληνες νοικοκυραίους: Να δώσει γη και δάνεια.
- Ακολούθησε τον δρόμο της θυσίας για το Έθνος. Δεν δέχτηκε αμοιβή σαν Κυβερνήτης: «Όταν βεβαιωθώ ότι ουδέν Ελληνόπουλο πεινά, τότε ίσως θα δεχτώ έναν οβολό».
- Έβαλε υποθήκη τα χτίσματα του στην Κέρκυρα σε Έλληνα εφοπλιστή προκειμένου να φέρει δυο καραβιές τροφή για τον πεινασμένο λαό.
- Στις 9 Οκτωβρίου 1831 δολοφονήθηκε από «ελληνικά» χέρια στα σκαλοπάτια του Αγίου Σπυρίδωνα στο Ναύπλιο. Ο Κολοκοτρώνης τον ονόμασε «Πατέρα του Έθνους». Σε κάθε περίπτωση επίσημα το Ελληνικό κράτος δεν τον έχει κατατάξει ακόμη ανάμεσα στους Εθνάρχες του, σε αντίθεση με πολιτικούς ήσσονος σημασίας και αμφιλεγόμενου πατριωτισμού που έσπευσε να χαρακτηρίσει άμεσα.

Ο Κανάρης σε γράμμα του μίλησε για Πατροκτονία.

Σημείωση:

Τα ιστορικά στοιχεία που αφορούν τον Ιωάννη Καποδίστρια έχουν ληφθεί από πηγές του διαδικτύου.